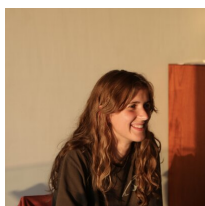

The Last Supper

MEXA

Een bitterzoet
'Laatste
Avondmaal'

Roosje Mestdagh

Gezien op 29 mei 2024

La Balsamine, Brussel, in het kader
van Kunstenfestivaldesarts 2024

Geïnspireerd door 'het laatste avondmaal' van Leonardo Da Vinci creëert Braziliaans theatercollectief MEXA een exuberante voorstelling. Ze duiken in het verhaal over het laatste verhaal van Jezus en zijn 12 apostelen. Ook het collectief kijkt aan tegen het onvermijdelijke einde van de groep, net zoals de apostels. Ze roepen ons op om de herinnering levend te houden aan zij die niet langer onder ons zijn.

31 MEI 2024

Op een hoog podium staat een lange houten tafel op simpele schragen. Acht performers zitten op een rijtje richting het publiek aan de sober gedekte tafel. In een denkbeeldig verlengde van de tafel zitten achteraan het podium nog drie mensen, elk met een computer voor zich. In bevroren houdingen beelden ze samen 'Het Laatste Avondmaal' uit.

Deze groep is MEXA, of toch een deel ervan. Het Braziliaanse collectief van zwarte, trans en LGBTQIA+ artiesten en activisten, werd in 2015 opgericht in Sao Paulo na periodes van geweld in opvangcentra voor daklozen. Sinds enkele jaren maakt MEXA interdisciplinaire theatervoorstellingen vanuit het vooruitstrevend Joods sociaal cultureel huis Casa Do Povo, wat letterlijk 'huis van het volk betekent'.

Vorig jaar brachten ze het epische verhaal van de Oddysee naar Brussel met hun 'Pumpitopera Transatlantica'. Ze verwerkten het tot een extravagante 'popopera' waarin ze de Odyssee spiegelde aan hun eigen levensverhaal. Wat als je naar een 'thuis' op zoek bent? Hoe ziet dat eruit? Dit jaar grijpen ze niet naar een Griekse tragedie, maar naar een van de meest dramatische episodens uit het Nieuwe Testament: Het laatste avondmaal. Met het iconisch gelijknamig schilderwerk van Leonardo Da Vinci als vertrekpunt brengt het collectief op flamboyante wijze een reflectie op hun eigen bestaan als groep en hun nakend afscheid.

Blasfemie zou een diepgelovige zeggen, hier wordt het met gelach en applaus onthaald.

Leonardo Da Vinci schilderde 'Het Laatste avondmaal' tussen 1495 en 1498 op een muur in de eetzaal van het Santa Maria Delle Grazie klooster in Milaan. Hier, in minder sacrale setting, prijkt de projectie ervan op de muur van La Balsamine. Aivan stapt op van de tafel, naar voor en spreekt het publiek toe. Ze vertelt hoe ieder lid van MEXA wel een of andere band heeft met het iconisch werk. Bij de ene roept het liefde en genegenheid op, omdat een replica ervan de keuken van haar oma opfleurde. De ander associeert het dan weer met angst en onveiligheid daar het werk hing in een huis waar elke avond een dronken vader naar terugkeerde. Aivan gaat verder en wijst op de miljoenen replica's die de afgelopen 500 jaar gemaakt werden. Achter haar verandert de projectie van het originele werk. Replica's en imitaties uit de populaire cultuur, van The Simpsons, over anime tot foto's van MEXA-leden die poseren als de twaalf apostels. Blasfemie zou een diepgelovige zeggen, hier wordt het met gelach en applaus onthaald.

De voorstelling is opgebouwd door verschillende, bijna losstaande scènes. Via een video, bijvoorbeeld, volgen we korte momenten van hun repetities in São Paulo. Snel is duidelijk dat deze taferelen in scène gezet zijn. Ze doen alsof ze ruziën. Ze willen allemaal de regisseur zijn, Patrícia Borges geeft als commentaar dat ze het allemaal maar slecht vindt (een mening die ze overigens ook meermaals uitschreeuwt tijdens de voorstelling in Brussel). Alê Tradução heeft vooral honger.

Tijdens een live scène organiseren ze dan weer een verkiezing, waarbij het publiek, met het luidste applaus als objectief meetinstrument, mag beslissen wie uitblinkt als Judas. Tatiane Arcanjo wint. Later vormen ze het podium om tot een gigantische tafel waar ze dertig toeschouwers uitnodigen om naast hen plaats te nemen. Zilveren' schotels vol lekker eten worden gretig doorgegeven. Het zijn telkens weer onderhoudende scènes. MEXA palmt het Bijelverhaal niet alleen op luchtige wijze in, maar ook deconstrueert het ook vanuit een dekoloniserend en *queer* kader.

De rode draad tussen deze scènes door is de vraag wat er met de groep zal gebeuren wanneer die aan haar einde komt. Doorheen de jaren vertrokken al verschillende leden. Anderen zullen wellicht volgen binnenkort. Wat zal hun lot zijn? Wie vertelt hun verhaal wanneer zij er niet meer zijn?. Wie zijn hun apostelen die hun boodschap aan de wijde wereld zullen verkondigen? Met een blik gericht op de toekomst zien ze alleen maar eenzaamheid. Dit door en door trieste beeld steekt sterk af tegen het banale spelplezier van het afgelopen anderhalf uur. Ondanks het feestelijke karakter van de voorstelling, smaakt 'The Last Supper' bitterzoet.